

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ УЗ ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА ЗА ПЕРИОД 01.01. - 30.06.2022. ГОДИНЕ

УВОД

Извјештај о извршењу буџета Општине Фоча за период 01.01. до 30.06.2022. године припремљен је у складу са рачуноводственим политикама утврђеним Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17) чиме је обезбјеђено усаглашавање са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Извјештај о извршењу буџета Општине Фоча за период 01.01. - 30.06.2022. године је припремљен у складу са Програмом рада Скупштине и Законом о буџетском систему Републике Српске. Он презентује буџетске рачуноводствене позиције, које су саставни дио биланса успјеха (класа 7 – приходи и класа 4 – расходи), те класе издатака и примитака (класа 5 – издаци за нефинансијску имовину и класа 6 – издаци за финансијску имовину, односно класа 8 – примици за нефинансијску имовину и 9 – примици од финансијске имовине).

Извјештај о извршењу буџета Општине Фоча за период 01.01. - 30.06.2022. године представља консолидовани извјештај Општине Фоча са свим потрошачким јединицама, у које спадају:

- Општинска управа Општине Фоча (организациони код – 0031130),
- Скупштина Општине Фоча (организациони код – 00310110),
- Остала буџетска потрошња (организациони код – 0031190),
- Центар за социјални рад Фоча (организациони код – 0031300),
- Дјечији вртић „Чика Јова Змај“ Фоча (организациони код – 0031400),
- Музеј „Стара Херцеговина“ Фоча (организациони код – 0031510),
- Центар за културу и информисање (организациони код – 0031520),
- Туристичка организација Општине Фоча (организациони код – 0031920),
- Средњошколски центар Фоча (организациони код – 0815077),
- Српска централна библиотека „Просвјета“ Фоча (организациони код - 0818025) и
- Трезор Општине Фоча (организациони код – 9999999).

Важно је још једном поменути да потрошачке јединице (корисници буџета Општине Фоча), немају своје трансакционе рачуне, нити плаћања могу да врше самостално, већ су плаћања централизована путем јединствених рачуна трезора Општине Фоча са којих се врше плаћања за све потрошачке јединице. Такође, опет треба додати да

се, осим Средњошколског центра и Српске централне библиотеке „Просвјета“, све потрошачке јединице у потпуности финансирају из буџета Општине Фоча а да наведена два корисника се финансирају само у дијелу материјалних трошкова.

БУЏЕТСКИ ПРИХОДИ И ПРИМИЦИ

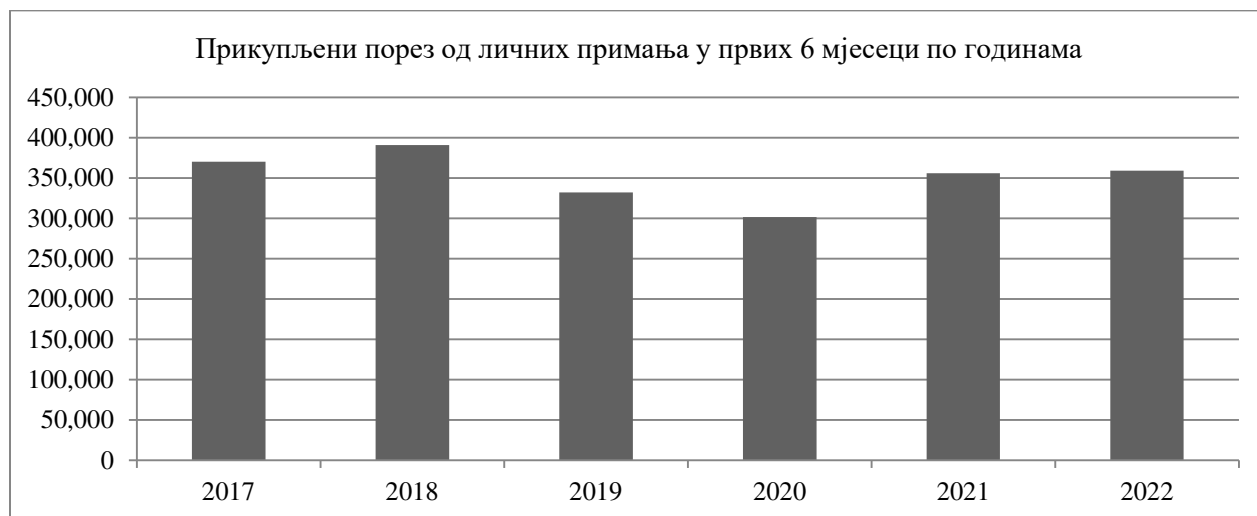
Непорески приходи

Порези на лична примања и приходи од самосталних дјелатности

Закон о порезу на доходак Републике Српске одређује пореске основе, пореске обвезнике и стопе пореза које се обрачунавају на лична примања. Такође, овај Закон је јасно дефинисао и пореска ослобађања. Овај Закон је више пута мијењан последњих година („Службени гласник Републике Српске“, бр. 60/2015, 5/2016, 66/2018, 105/2019, 123/2020, 49/2021, 119/2021 и 56/2022). Последње измјене из 2022. године су потпуно измјениле начин обрачуна, па се тако сад обрачун пореза врши од бруто износа у одговарајућим стопама (порез на лична примања – 8%; порез на самосталне дјелатности – 10%; порез од ауторских права, права индустријске својина, капитала и капиталних добитака и осталог дохотка у износу од 13%).

Локалним заједницама се враћа само порез од личних примања. Наиме, у питању је дијелени порез који се дијели између Републике и локалних заједница (75% Република : 25% локалне заједнице). Остали порези у потпуности припадају Републици.

У току првих 6 мјесеци текуће 2022. године прикупљено је укупно 359.080 КМ што чини 54% од укупног годишњег плана који износи 660.000 КМ.

Тренда раста овог пореза знатно је смањен растом пореских ослобађања - која од последње измјене Закона о порезу на доходак износе 12.000 КМ годишње на бруто износ збирно свих личних примања.

Порез на непокретности

Порез на непокретности дефинисан је Законом о порезу на непокретност („Службени гласник Републике Српске“, бр. 91/2015). Стопе пореза на непокретност утврђују локални парламенти најкасније до 31. аануара за текућу годину а основица за наплату пореза је процијењена тржишна вриједност непокретности. Рокови за плаћање су до 30.06. за први дио а за други дио до 31.12. текуће године за ту годину.

Општина Фоча је буџетом за 2022. годину планирала укупно 302.000 КМ а у првих шест мјесеци је прикупљено 127.834 КМ (42.33%). У истом периоду прошле године прикупљено је 114.356 КМ. Пораст од 11% у односу на прошлу годину по процјенама Одјелења за финансије Општине Фоча ипак није довољно добар и Општина Фоча ће заједно са Пореском управом Републике Српске наставити активности на ширењу обухвата пореских обвезника и непокретности.

Порез на додату вриједност

Индириктни порези дозначени од УИО у периоду од 01.01.- 30.06.2022. године су износили 4.441.548 КМ што чини 60% плана за 2022. годину. Постоји тренд повећања ових прихода, који је условљен прије свега повећаном стопом инфлације у односу на претходну годину (прошле године у истом периоду је прикупљено 3.490.982 КМ), тако да се до краја године могу очекивати ови приходи значајно већи у односу на план који износи 7.400.000 КМ.

Порески приходи

Приходи од закупа и ренте

Приходи од закупа и ренте су у току шест мјесеци 2022. године остварени су у износу од 104.921 КМ што је само 15% од планираних 700.000 КМ. Прошле године. У истом периоду прикупљено је 98,335 КМ. Ови приходи се мијењају из године у годину у корелацији са износом наплаћене ренте која значајно варира. Очекивања су да ће ови приходи бити значајно већи у другој половини године.

Комуналне накнаде и таксе

Законом о измјенама Закона о комуналним таксама усвојеним крајем 2021. године („Службени гласник Републике Српске“, бр.119/21 од 29.12.2021. године), укинута је такса на истицање пословног имена правног лица или предузетника на пословним просторијама те је са тим у вези и престала обавеза плаћања ове таксе од 01.01.2022. године. Ова измјена знатно је утицала на приходе Општине Фоча од комуналних накнада и такси јер је приход од ове таксе претходних година био око 250.000 КМ годишње. Примјера ради, прошле године је за првих шест мјесеци било наплаћено 152.124 КМ по основу ове таксе. Из тог разлога су приходи по овом основу знатно мањи од планираних и већ је извјесно да неће бити реализовани ни до краја године у планираном износу. До 31.06.2022. године укупно је прикупљено 48.193 КМ.

Накнаде по разним основама

Накнаде по разним основама су у извјештајном периоду износиле 784.612 КМ.

У структури ових прихода, као што се види из табеле, највећи дио се наплати путем накнада за коришћење шума и шумског земљишта, накнада за коришћење минералних сировина те концесионих накнада за коришћење природних и других добара од општег интереса и концесионих накнада за кориштење електроенергетских објеката.

Конто	Опис конта	Износ
722411	Накнада за уређивање грађевинског земљишта	11.169
722412	Накнада за коришћење грађевинског земљишта	52
722424	Накнада за коришћење минералних сировина	128.413
722425	Накнада за промјену намјене пољопривредног земљишта	2.742
722432	Накнада за посјечено дрво које се користи, односно ставља у промет за сопствене потребе грађана	11.263
722435	Накнаде за коришћење шума и шумског земљишта – средства за развој неразвијених дијелова општине остварена продајом шумских сортимената	397.893
722442	Накнада за воде за пиће у јавном водоснабдијевању	540
722443	Накнада за воде за друге намјене и друге случајеве намјене за људску употребу	6
722446	Накнада за заштиту вода коју плаћају власници транспортних средстава која користе нафту или нафтне деривате	17.592
722447	Накнада за испуштање отпадних вода	9.467
722448	Накнада за производњу електричне енергије добијене коришћењем хидроенергије	6.268
722461	Накнада за коришћење комуналних добара од општег интереса	43.176
722463	Накнада за извађени материјал из водотока	2.189
722465	Накнада за воде за индустријске процесе, укључујући и термоелектране	137
722467	Средства за финансирање посебних мјера заштите од пожара	15.207
722491	Концесионе накнаде за коришћење природних и других добара од општег интереса	61.779
722492	Концесиона накнада за кориштење електроенергетских објеката	76.719
	УКУПНО	784.612

Приходи од пружања јавних услуга

Приходи од пружања јавних услуга обухватају властите приходе Општине Фоча и корисника буџета Општине Фоча. Приходи остварени по овом основу у извјештајном периоду износе 223.862 КМ.

Грантови и трансфери

У периоду од 01.01.-30.06.2022. године укупан износ реализованх грантова износи 43.008 КМ што је 25% у односу на план. Међутим, највећи дио планираних средстава која ће бити остварена путем грантова се очекује у другом дијелу године и постоје реална очекивања да ће грантови бити знатно премашени у односу на план од 170.000 КМ.

Када су у питању трансфери од Републике, од планираних 839.000 КМ реализовано је 444.424 КМ што је око 53% плана за цијелу годину. Највећи дио ових трансфера се односи на Закон о социјалној заштити а ови трансфери расту у складу са растом социјалних давања Центра за социјални рад.

БУЏЕТСКИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ

Расходи за лична примања

Укупни расходи за лична примања у првој половини 2022. године износе 2.118.940 КМ, а обухватају примања свих запослених у оквиру Општинске управе и буџетских корисника чији је оснивач Општина Фоча, а који послују у потпуности или дијелом у оквиру Трезора Општине Фоча. Општина Фоча је плате исплаћивала у складу са важећим појединачним колективним уговором за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске. Основица за обрачун плата је до јуна била 115 КМ а од јуна 120 КМ. Плате су исплаћиване редовно, 10-ог у мјесецу за претходни мјесец а топли оброк је исплаћиван 25-ог у мјесецу за претходни мјесец.

На овој буџетској позицији планирано је укупно 4.200.700 КМ, што значи да је изршење након шест мјесеци 50.44% сумарно за све буџетске кориснике.

Расходи по основу коришћења роба и услуга

Општина Фоча и буџетски корисници су за првих шест мјесеци 2022. године потрошили на робе и услуге 1.272.410 КМ. У односу на план, који износи 2.206.500 КМ, то је 57.66%, што је значајно више од плана (више од 7%). Највећи утицај на ово повећање је условљено порастом цијене енергената: угаљ, гориво и сл. Према постојећој пројекцији расхода за коришћење роба и услуга, биће потребно издвојити додатна средства како би други дио године општина успјешно измирила: било да средства буду утршена из

буџетске резерве, било да се повећа износ плана на овој буџетској позицији ребалансом буџета.

Расходи финансирања

На економским контима 413 и 418 приказани су расходи камата на кредите код комерцијалних банака, камате на издате обвезнице, као и камате за кредит од стране Европске инвестиционе банке за реконструкцију водовода које Општина Фоча плаћа Министарству финансија Републике Српске. Укупан износ плаћених камата по свим основама у извјештајном периоду износио је 114.514 КМ. Укупан план за 2022. годину на позицијама расхода финансирања износи 216.000 КМ.

Субвенције

Субвенције су планиране у укупном износу 370.000 КМ, а извршене су у износу од 153.707 КМ, од чега се 141.480 КМ односи на субвенције за запошљавање, а 12.227 КМ на субвенције за пољопривреду. За очекивати је да субвенције буду веће у другој половини године јер тада стижу за наплату субвенције за пољопривреду.

Грантови

Грантови су извршени у износу од 696.322 КМ, а планирани су у износу од 1.533.000 КМ (45.42% у односу на план). У структури грантова, највише средстава је утрошено за финансирање спортских организација (291.983 КМ).

Дознаке на име социјалне заштите

Дознаке на име социјалне заштите у извјештајном периоду износиле су 1.135.775 КМ. Највећи дио ових трошкова се односи на социјална давања Центра за социјални рад који је у извјештајном периоду доznaчио социјално угроженим лицима и пружаоцима услуга социјалне заштите укупно 935.199 КМ. Тренд повећања се наставио, а повећање је условљено порастом износа социјалне помоћи у 2022. години у односу на претходну које је у складу са Законом о социјалној помоћи.

Врсте дознаке	2018	2019	2020	2021	2022
Додатак за његу и помоћ друог лица	475,112	499,096	542,231	584,665	664,292
Новчана помоћ	47,142	51,615	50,130	48,103	59,601
Једнократне новчане помоћи социјално угроженим становницима	1,974	3,230	3,064	2,209	4,190
Проширена права	4,487	3,342	6,523	5,162	5,422
Станарине	4,020	4,020	1,500	1,500	1,500
Здравствено осигурање	15,323	14,862	14,993	15,682	14,382
Помоћ у кући	10,922	12,684	11,978	14,344	14,799

Смјештај лица у другу породицу	3,600	4,668	6,204	6,204	6,204
Смјештај лица у установе социјалне заштите	102,529	103,627	92,820	95,291	93,861
Личне инвалиднине	0	38,000	47,918	63,103	70,948

Општина Фоча је и у 2022. години наставила са дознакама за стипендије, подршку наталитету, градски превоз и превоз ученика и сл.

Издаци за нефинансијску имовину

Издаци за нефинансијску имовину износили су 468.867 КМ што износи 36.78% годишњег плана. За преостали дио ових издатака процес јавних набавки и потписивања уговора је већ завршен, па је реално очекивати да ће и ови издаци бити реализовани у складу са буџетом и усвојеним програмима Скупштине Општине Фоча.

Одјељење за финансије